

Research Paper

The Effectiveness of Role-Playing Training on Academic Self-efficacy, Social Adjustment and Academic Motivation in students with special learning disabilities

Ali Afshari*¹

1. Associate professor of psychology, Faculty of Human Science, Department of Psychology, University of Maragheh, Maragheh, Iran

Citation: Afshari, A. (2022). [The Effectiveness of Role-Playing Training on Academic Self-efficacy, Social Adjustment and Academic Motivation in students with special learning disabilities (Persian)]. *Journal of Learning Disabilities*, 11(3):14-29. <https://doi.org/10.22098/JLD.2022.8276.1871>

doi: 10.22098/JLD.2022.8276.1871

Article Info:

Received: 2021/01/09

Accepted: 2022/03/15

Key words:

Role playing,
Academic
motivation,
Academic self-
efficacy, Social
adjustment, Special
learning disabilities.

ABSTRACT

Objective: Students with special learning disabilities have many academic problems. Because learning in these students is difficult, one of the effective methods in their learning is the role-playing method. Accordingly, the present study aimed to determine the effectiveness of role-playing teaching method on academic self-efficacy, social adjustment and academic motivation in students with special learning disabilities.

Methods: For this purpose, using a quasi-experimental design of pre-test-post-test type with a control group, among students with special learning disabilities in Maragheh in the academic year 2019-2020 and available sampling, 40 people were randomly selected and assigned into two experimental and control groups. Both groups were assessed through pretest and posttest using the Harter Academic Motivation Questionnaire, the Morgan Academic Self-Efficacy Scale, and the California Social Adjustment Scale. In addition, the experimental group used role-playing training for 7 sessions of 50 minutes. Analysis of covariance was used to compare post-tests in both groups.

Results: The results showed that there was a significant difference between the mean scores of pre-test and post-test between the two groups ($P = 0.001$).

Conclusion: Since role-playing is described as a real exercise or activity that allows participants to learn by performing the role in a specific situation, it can be used to increase academic motivation, used academic self-efficacy and social adjustment.

Extended Abstract

1. Introduction

Children with special learning disabilities are a group of children with special needs whom, although not inferior to their classmates, have normal appearance, weight, and height, but have difficulty with activities such as reading, writing, speaking, and understanding math. They have serious problems doing their homework (Lerner, 2012).

These children mainly have emotional, educational and social problems. One of these problems is compatibility (Ahadi, Mirzaei, Narimani & Abolghasemi, 2009). Ignorance combined with rejection by peers can in turn alienate students from the community and lead to social isolation or behavioral problems (Whitted, 2015). Increasing the level of adaptation in individuals will lead to the efficiency of perception, realism and the ability to properly understand the behavior and speech of others and to increase self-esteem and self-reliance in social relationships, ability to tolerate failure, flexibility, sense of security and desire to establish leads to social relations (Shahrakipour et al., 2014).

Corresponding author:

Ali Afshari

Address: Associate professor of psychology, Faculty of Human Science, Department of Psychology, University of Maragheh, Maragheh, Iran

Tel: 98(41) 3727 3068

E-mail: aliafshari.psy@gmail.com

Numerous factors are involved in the formation of social adjustment such as psychological characteristics of the individual, educational methods, peers, family, level of social skills, self-efficacy, etc. One of the important psychological factors that may be closely related to students' social adjustment is academic self-efficacy (Alton & Yaziji, 2010). People with high self-efficacy attribute their failure to low effort, while people with low self-efficacy attribute their failure to low ability (Akin & Kurbangloo 2011). In fact, students who have a low perception of academic self-efficacy are more likely to be involved in problems such as procrastination in study and academic failure (Narimani & Hedayat., 2020). Academic motivation seems to be one of the variables that play an important role in students' academic self-efficacy. Motivation is an internal stimulus for an external action by a human being, which may be physical, mental or artistic (Clark, 2012). Academic motivation is not only an individual matter that can be studied only from a psychological point of view, but this phenomenon also has a social dimension. Role-playing techniques help students become familiar with new social environments and, by being in situations they will experience in real life, learn the skills needed to deal appropriately with different issues in a fun and stress-free environment (Bissoli, 2014). Role-playing is described as a kind of real exercise or activity that allows participants to put themselves in the process of learning by playing the role of an individual in a particular situation (Chen, 2011). The role model also enables students to explore issues and discuss them in

an impersonal situation (Joyce, 2013). Based on what has been said, this study tries to investigate the possible effects of role-playing training on social adjustment, academic self-efficacy and motivation of students' academic achievement.

2. Materials and Methods

The method of the present study was quasi-experimental using pretest and posttest with the control group. The statistical population of the present study included all students with special learning disabilities in Maragheh in the academic year of 2019-2020. From the mentioned population, according to the available sampling, 40 people were selected as a sample and randomly divided into two groups (20 people in the experimental group and 20 people in the control group). Multivariate analysis of covariance was used to analyze the data. In order to collect data, questionnaires of social adjustment questionnaire, standard scale of academic motivation and student self-efficacy questionnaire were used.

3. Results

As can be seen in Table 1, with pretest control, there was a significant difference between students with specific learning disabilities in the experimental and control groups in terms of social adjustment ($P = 0.001$ and $F = 30.077$). Also, with pre-test control, a significant difference was obtained between students with specific learning disabilities in the experimental and control groups in terms of academic self-efficacy ($P = 0.001$ and $F = 06.06$).

Table 1. Results of analysis of covariance of the effect of role model training on social adjustment and academic self-efficacy

	source	SS	df	MS	F	P	Eta
Social adjustment	Pre- exam	20.22	1	20.22	4.477	.041	.540
	group	1359.971	1	1359.971	301.077	.001	1
	error	167.130	37				
	total	159571.00	40				
Academic self-efficacy	Pre- exam	89.654	1	89.654	12.803	.001	.936
	group	427.569	1	427.569	61.059	.001	1
	error	259.096	37				
	total	215267.00	40				

4. Discussion and Conclusion

The aim of this study was to investigate the effect of teaching phono-graphix methods on the level of executive function and reading performance of students with reading difficulties. The results showed that teaching phono-graphix methods has improved executive functions and increased the reading performance of students with reading difficulties. It can be said that the findings of various researches have revealed that children with learning disabilities face defects in executive functions. The most common and perhaps the most important disorder among learning disorders is reading disorder. A person with a reading disorder, despite normal educational experiences, is unable to acquire language skills such as writing and reading. Various studies have indicated that by providing appropriate stimuli and programs, the level of executive functions can be improved in students with reading difficulties (Afshari & Rezaei, 2019). Explaining the effectiveness of phono-graphix teaching on reading performance, it can be explained that one of the most important reasons for students' reading problems and weak reading performance is weakness in four basic reading skills including composition, parsing, the place of sound in the word, and alphabet recognition, and since the phono-graphix method is based on vocabulary awareness (i.e. words are made up of smaller units called sound), which is a key component of the decoding skill (that is, reading by converting sound into sound image), we can expect that students' reading performance improved after the

intervention. Most students with reading difficulties are weak in the four basic reading skills, especially in the place of sound in the word. As mentioned in the explanation of the phono-graphix method, this method strengthens these four skills and teaches the student the analysis and combination of letters with the special exercises of the place of sound in the word.

5. Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

All ethical principles are considered in this article. The participants were informed about the purpose of the research and its implementation stages. They were also assured about the confidentiality of their information and were free to leave the study whenever they wished, and if desired, the research results would be available to them.

Funding

This research did not receive any grant from funding agencies in the public, commercial, or non-profit sectors.

Authors' contributions

All authors have participated in the design, implementation and writing of all sections of the present study.

Conflicts of interest

The authors declared no conflict of interest.

مقاله پژوهشی

اثر بخشی روش آموزش ایفای نقش بر خودکارآمد پنداری تحصیلی، سازگاری اجتماعی و انگیزه تحصیلی در دانش‌آموزان با اختلال یادگیری خاص

علی افشاری^{۱*} ID

۱. دانشیار گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه مراغه، مراغه، ایران.

چکیده

هدف: دانش‌آموزان دارای اختلال یادگیری خاص، دارای مشکلات عدیده تحصیلی هستند. با توجه به اینکه یادگیری در این دانش‌آموزان دشوار است، یکی از روش‌های مؤثر در یادگیری آنها روش ایفای نقش است. بر این اساس، پژوهش حاضر با هدف تعیین اثربخشی روش آموزش ایفای نقش بر خودکارآمد پنداری تحصیلی، سازگاری اجتماعی و انگیزه تحصیلی در دانش‌آموزان دارای اختلال یادگیری خاص انجام شده است.

روش‌ها: بدین منظور با استفاده از طرح آزمایشی نیمه‌آزمایشی از نوع پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه کنترل از بین دانش‌آموزان با اختلال یادگیری خاص شهر مراغه در سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۹ و نمونه‌گیری در دسترس ۴۰ نفر انتخاب شده و به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل گمارده شدند. هر دو گروه با استفاده از پرسشنامه انگیزه تحصیلی هارتر، مقیاس خودکارآمدی تحصیلی مورگان و مقیاس سازگاری اجتماعی کالیفرنیا به عنوان پیش‌آزمون و پس‌آزمون مورد ارزیابی قرار گرفتند. و گروه آزمایشی از آموزش به شیوه ایفای نقش به مدت ۷ جلسه ۵۰ دقیقه‌ای استفاده کردند. برای مقایسه پس‌آزمون در هر دو گروه از روش تحلیل کواریانس استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که بین میانگین نمرات پیش‌آزمون و پس‌آزمون دو گروه تفاوت معناداری وجود دارد ($P=0/001$). به عبارت دیگر، روش آموزش ایفای نقش بر خودکارآمد پنداری تحصیلی، سازگاری اجتماعی و انگیزه تحصیلی دانش‌آموزان با اختلال یادگیری خاص اثربخش است.

نتیجه‌گیری: بنابراین، با توجه به اینکه روش ایفای نقش به عنوان نوعی تمرین واقعی یا فعالیتی توصیف شده است که به مشارکت کنندگان اجازه می‌دهد با اجرای نقش در موقعیتی خاص، خود را در جریان یادگیری قرار دهند، از آن می‌توان برای افزایش بهبود انگیزه تحصیلی، خودکارآمدی تحصیلی و سازگاری اجتماعی استفاده کرد.

اطلاعات مقاله:

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱۰/۲۰

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۲/۲۴

کلیدواژه‌ها:

ایفای نقش، انگیزه تحصیلی، خودکارآمدی تحصیلی، سازگاری اجتماعی.

مقدمه

هیجانی، تحصیلی و اجتماعی هستند. از جمله این مشکلات سازگاری است (احمدی، میرزایی، نریمانی و ابوالقاسمی، ۱۳۸۸). ابعاد سازگاری شامل سازگاری اجتماعی، روانی و اخلاقی است که در رأس آنها سازگاری اجتماعی قرار دارد و بر این ضرورت متکی است که نیازهای فرد با نیازهای گروهی که در آن زندگی می‌کند هماهنگ شده و تا حد امکان از برخورد با منافع گروهی جلوگیری شود. در سازگاری اجتماعی عواملی چون شیوه‌های تربیتی، عوامل

کودکان دارای اختلال یادگیری خاص^۱، گروهی از کودکان هستند که دارای نیازهای ویژه بوده و با اینکه هوش‌شان پایین‌تر از هم‌کلاسی‌هایشان نیست، دارای ظاهر، وزن و قد طبیعی هستند و مانند سایر کودکان بازی می‌کنند، اما در فعالیت‌هایی چون خواندن، نوشتن، سخن گفتن و فهم ریاضی دچار مشکل بوده و در انجام تکالیف مدرسه دچار اشکال جدی هستند (لرنر^۲، ۲۰۱۲). اختلال‌های یادگیری اکثراً در مرحله ورود به مدرسه و بعد از آن شناخته می‌شوند، هر چند که ممکن است نشانه‌هایی را در سنین قبل از دبستان نیز در کودکان مشاهده کرد. این کودکان عمدتاً دارای مشکلات

* نویسنده مسئول:

علی افشاری

نشانی: دانشیار گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه مراغه، مراغه، ایران.

تلفن: ۰۶۸ (۰۴۱) ۳۷۲۳۳۰۶۸

پست الکترونیکی: aliafshari.psy@gmail.com

1. Learning disability

2. Lerner

ناتوانی‌های یادگیری

نزدیکی با سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان دارد، خودکارآمدی تحصیلی است. خودکارآمدی عبارت از تجربه‌های موفق، تجربه‌های جانشینی، ترغیب‌های کلامی یا اجتماعی و حالات عاطفی و فیزیولوژیک است (داداش‌زاده، کله سر، نریمانی و رضایی راد، ۱۳۹۸). آلتون و یازجی^۳، (۲۰۱۰) خودکارآمد پنداری تحصیلی را از مفاهیم مرتبط با خودکارآمد پنداری می‌دانند، که به باور دانش‌آموز، راجع به توانایی رسیدن به سطح معینی از تکلیف اشاره دارد. افرادی که خودکارآمد پنداری بالایی دارند شکست‌شان را به تلاش پایین نسبت می‌دهند تا توانایی کم، در مقابل افرادی که خودکارآمد پنداری پایینی دارند شکستشان را به توانایی پایین نسبت می‌دهند (آکین^۴ و کوربان‌گلو ۲۰۱۱). در واقع دانش‌آموزانی که ادراک پایینی از خودکارآمد پنداری تحصیلی دارند، به احتمال بیشتری درگیر مشکلاتی چون: اهمال‌کاری در تحصیل و شکست تحصیلی می‌شوند (نریمانی و هدایت، ۱۳۹۹). به دلیل مقاومت پایین این دانش‌آموزان در برابر فشارهای اجتماعی، آنها همیشه نگران مقایسه شدن با دیگران، ناشایسته به نظر رسیدن نزد دیگران و عدم تایید از سوی آنها هستند (داوری، لواسانی و ازه‌ای، ۱۳۹۱). عواملی شناختی، عاطفی و محیطی متعددی در رشد خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان تأثیرگذار هستند، از جمله می‌توان به شرایط و جو حاکم بر کلاس درس، جاذبه‌های آموزشی، کیفیت زندگی در مدرسه، انگیزه تحصیلی و غیره اشاره کرد. در این راستا بندورا (۲۰۰۱) در مورد اهمیت و تأثیر باورهای خودکارآمدی معتقد است که هیچ کدام از باورهای شناختی افراد به اندازه کارآمدی در مدیریت کارکردهای سازگارانه فردی و در برخورد با مشکلات و شرایط استرس‌زا اساسی نیستند. ماستن و تلجن^۵، (۲۰۱۲) نیز معتقد است که احساس خوداطمینانی و کارآمدی، انگیزه دانش‌آموزان را برای درگیری با تکالیف رشدی، شرایط نامطلوب موجود و چالش‌های آینده ترغیب می‌کنند. دانش‌آموزان با خودباوری بالا در عملکرد، پرنرژ می‌شوند و باور دارند که می‌توانند بر مشکلات و چالش‌ها غلبه کنند. بنابراین، خودکارآمدی سازه‌ای است که به صورت مستقیم به انگیزه تحصیلی و تلاش‌های منجر به چنین پیامدهایی مربوط است (دوگان^۶، ۲۰۱۶).

1. Parker & slabs
2. Whitted
3. Altun & Yazici
4. Akin & Kurbanoglu
5. Masten & Tellegen
6. Dogan

آموزشگاهی، ارزش‌ها، اعتقادات حاکم، گروه همسالان، خانواده و آموزش و پرورش مؤثر است (آذین و موسوی، ۱۳۹۴). بالطبع سازگاری اجتماعی در پیشرفت دانش‌آموزان از لحاظ اخلاقی، رفتاری-اجتماعی و علمی نقش بسیار مؤثری دارد (معروفی، ۱۳۹۵). سازگاری اجتماعی در واقع تعامل مناسب کودک با خانواده، دوستان و جامعه است که توانایی دانش‌آموز برای پیروی از قوانین مدرسه، جامعه را در بر می‌گیرد (محمدی پور و رحمتی، ۲۰۱۵). همچنین سازگاری اجتماعی امکان برقراری ارتباط سازنده با دیگران، رفع نیازهای اجتماعی و به طور کل سازش یافتگی مناسب با محیط را فراهم می‌کند (یگانه، ۲۰۱۵). افرادی مانند پارکر و اسلیبی^۱ (۱۹۸۳) سازگاری اجتماعی را مترادف با مهارت‌های اجتماعی می‌دانند. از نظر آنان، مهارت اجتماعی عبارت است از توانایی ایجاد ارتباط با دیگران در زمینه اجتماعی معین به گونه‌ای که در عرف جامعه، پذیرفته و ارزشمند باشد (نقل از آذین و همکاران، ۱۳۹۴). از سویی می‌توان گفت که دانش‌آموزان فاقد سازگاری اجتماعی فاقد مهارت-هایی برای روابط مثبت و سازنده در مدرسه هستند و ممکن است در پاسخ‌های کلی به مسائل اجتماعی شکست بخورند؛ بنابراین، بیشتر احتمال دارد که به رفتارهای نامناسب و غیر قبول دست بزنند (احدی و همکاران، ۱۳۸۸). داشتن جامعه‌ای سالم مستلزم داشتن افرادی سالم است و هرچه (محرم‌زاده، پاشایی و نقوی، ۱۳۹۸). میزان سازگاری اجتماعی افراد بالاتر باشد، سلامت جامعه نیز بالاتر خواهد بود. تلاش و کوشش دست اندرکاران تعلیم و تربیت کشورها برای رشد همه جانبه افراد است که پایه و اساس آن را کودکان و نوجوانان تشکیل می‌دهند. ناآگاهی همراه با طرد از طرف همسالان و دیگران به نوبه خود می‌تواند دانش‌آموزان را از اجتماع دور کند و منجر به انزوای اجتماعی و یا مشکلات رفتاری شود (وایتد^۲، ۲۰۱۵). افزایش سطح سازگاری در افراد موجب کارآمدی ادراک، واقع بینی و توانایی درک درست رفتار و گفتار دیگران خواهد شد و به افزایش عزت نفس و اتکاء به نفس در روابط اجتماعی، توانایی کنترل و رفتار خود، توانایی تحمل و مقابله با ناکامی، انعطاف پذیری، احساس امنیت و میل به برقراری روابط اجتماعی منجر می‌شود (شهرکی پور و همکاران، ۱۳۹۳). در شکل‌گیری سازگاری اجتماعی عواملی متعددی همچون ویژگی‌های روان‌شناختی فرد، شیوه‌های تربیتی، همسالان، خانواده، میزان مهارت‌های اجتماعی، خودکارآمدی و غیره دخیل هستند. یکی از عوامل روان‌شناختی مهمی که احتمالاً ارتباط

ناگهانی افت می‌کند، اغلب الگوی با دوام عزت نفس پایین انگیزش کم و پیشرفت تحصیلی ضعیف را نشان می‌دهند (دوگان، ۲۰۱۶). بررسی‌های موجود نشان داده بیشتر دانش‌آموزانی که دچار بی‌انگیزگی تحصیلی می‌شوند، در زمینه تعاملات اجتماعی در مدرسه به خصوص برقراری تماس و دریافت حمایت اجتماعی دچار ضعف هستند و از سازگاری پایینی برخوردار هستند (کارشکی، ۱۳۹۳).

با در نظر گرفتن اهمیت سازگاری اجتماعی و خودکارآمدی و انگیزه تحصیلی در تحول دانش‌آموزان دوره ابتدایی، استفاده از برنامه‌های آموزشی به ویژه روش‌های تدریس فعال در قالب آموزش‌های کلاسی، امری ضروری به نظر می‌رسد. از جمله این روش‌های تدریس، آموزش از طریق ایفای نقش است که به دانش‌آموزان کمک می‌کند با محیط‌های اجتماعی جدید آشنا شوند و با قرار گرفتن در موقعیت‌هایی که در زندگی واقعی تجربه خواهند کرد، مهارت‌های لازم برای برخورد مناسب با مسائل مختلف را در محیطی لذت بخش و به دور از تنش بیاموزند (بایسولی، ۲۰۱۴). ایفای نقش به عنوان یک الگوی تدریس این امکان را برای افراد فراهم می‌کند که در تحلیل اوضاع فردی و اجتماعی به‌ویژه مسائل بین فردی با یکدیگر همکاری نمایند. در واقع این الگو یک نمونه زنده از رفتار انسانی را عرضه می‌کند تا به عنوان ابزاری برای دانش‌آموزان در برخی امور همچون کشف احساسات خود و دیگران، کشف نگرش‌ها، ارزش‌ها و ادراکات خود و دیگران، بهبود مهارت‌های حل مسأله انگیزش، اعتماد به نفس و موضوعات درسی به کار رود. ایفای نقش به عنوان نوعی تمرین واقعی یا فعالیتی توصیف شده که به مشارکت کنندگان اجازه می‌دهد با اجرای نقش یک فرد در موقعیتی خاص، خود را در جریان یادگیری قرار دهند (چن، ۲۰۱۱). به طور کلی می‌توان گفت که این روش یک الگوی یادگیری مبتنی بر تجربه است که محتوای آموزشی آن به صورت اینجا و اکنون تهیه می‌شود و بنا به فرض این الگو می‌توان قیاس‌های درستی از موقعیت‌های دارای مسأله در زندگی واقعی خلق کرد و دانش‌آموزان می‌توانند از طریق نمونه‌گیری از زندگی واقعی و خلق مجدد آن به ایفای نقش بپردازند.

1. Clark
2. Bissoli
3. Chen

در واقع به نظر می‌رسد خودکارآمدی، علاوه بر اینکه با پیشرفت تحصیلی رابطه مستقیم دارد، به عنوان یک متغیر واسطه‌ای، بین سازگاری اجتماعی و انگیزه تحصیلی نیز نقش ایفا می‌کند (حاجیان، ۱۳۹۷). به نظر می‌رسد یکی از متغیرهای که در خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان نقش مهمی را ایفا کند، انگیزه تحصیلی باشد. انگیزه عبارت است از یک محرک درونی برای بروز یک اقدام بیرونی توسط انسان که این اقدام ممکن است فیزیکی، فکری یا هنری باشد (کلارک، ۲۰۱۲). انگیزش از پر اهمیت‌ترین پیش نیازهای آموزش و یادگیری است، یادگیری مستلزم صرف وقت، کار، تلاش، پشتکار و سرمایه‌گذاری و توانایی جسمانی و روانی یادگیرنده است. مک کلند از محققان برجسته و صاحب نظریه انگیزه پیشرفت است. بنا به نظر او، انگیزه تحصیلی موجب اعمال و انجام تکالیف چالش‌انگیز، پایداری در تکالیف دشوار و کسب موفقیت شغلی می‌شود و در رقابت با استاندارد عالی از فردی به فرد دیگر متفاوت است. ممکن است چنین تصور شود که انگیزه تحصیلی یک امر فردی است و هر دانش‌آموز با توجه به شخصیت خود و تمایلات و خصوصیاتش دارای برخی انگیزه‌ها است، در حالی که واقعیت این است که انگیزه تحصیلی تنها یک امر فردی نیست که صرفاً از بعد روان‌شناختی قابل مطالعه باشد، بلکه این پدیده دارای بعد اجتماعی نیز است. از سویی عدم یا کاهش انگیزه پیشرفت در دانش‌آموزان باعث رکود و در پی آن افت تحصیلی می‌شود و نتیجه این افت تحصیلی این خواهد شد که بسیاری از منابع انسانی و بودجه‌ها در عمل نتیجه دلخواه را به بار نیاورد و هدر رود (کارشکی، ۱۳۹۳). یکی از اهداف اصلی در هر نظام تربیتی را می‌توان پرورش یادگیرندگان با انگیزه دانست که بتوانند با اتکا به نیروها و توانایی‌های درونی، به شکل خودکنترل به رشد و پیشرفت خود همت گمارند (اکبری، ۱۳۹۹).

به نظر می‌رسد بی‌انگیزگی تحصیلی یکی از پیاپی‌های منفی ناسازگاری اجتماعی دانش‌آموزان در مدارس باشد. هنگامی که مدرسه خشک و غیرشخصی می‌شود و انتظارات تحصیلی تغییر می‌کند، دانش‌آموزان به ناچار باید احساس اعتماد به نفس و ارزشمندی خود را دوباره تنظیم کنند (نریمانی و همکاران، ۱۳۹۴). دانش‌آموزانی که با فشارهای بیشتری مواجه هستند، مثل آشفته‌گی‌های اجتماعی یا خانوادگی، رابطه کمتر با والدین یا همکلاسی‌ها قرار دارند. دانش‌آموزان پریشانی که عملکرد تحصیلی آن‌ها به طور

تمام سؤالات از انسجام درونی مناسبی برخوردارند. همچنین، ضریب پایایی این آزمون را برای سازگاری اجتماعی ۰/۷۸ گزارش شده است (خدایاری‌فرد، ۱۳۷۶). همچنین در پژوهش حاضر، ضریب پایایی بدست آمده برای سازگاری اجتماعی ۰/۹۲ است.

مقیاس انگیزش تحصیلی هارتر: مقیاس استاندارد انگیزش تحصیلی هارتر شامل ۳۲ گویه بوده و هدف آن بررسی انگیزش تحصیلی در بین دانش‌آموزان است. مقیاس هارتر، انگیزش تحصیلی را با سؤالهای دو قطبی می‌سنجد که یک قطب آن انگیزش درونی و قطب دیگر آن انگیزش بیرونی است و پاسخ آزمودنی‌ها به موضوع هر سؤال می‌تواند فقط می‌تواند یکی از دلایل بیرونی یا درونی را در برداشته باشد. محمود بحرانی مقیاس هارتر را به شکل مقیاس معمول در آورده که هر سؤال تنها یکی از دلایل انگیزش درونی و بیرونی را در نظر می‌گیرد. این مقیاس بر اساس مقیاس لیکرت ۵ درجه‌ای سنجیده می‌شود. هارتر (۱۹۸۱) ضرایب پایایی پاره مقیاس‌ها را با استفاده از فرمول ریچاردسون بین ۰/۵۴ تا ۰/۸۴ و ضرایب بازآزمایی را در یک نمونه طی دوره ۹ ماهه از ۰/۴۸ تا ۰/۶۳ و در نمونه دیگری به مدت ۵ ماه تا ۰/۷۶ گزارش کرده است (هارتر، ۱۹۸۱). روایی و پایایی این مقیاس توسط در ایران توسط بحرانی (۱۳۸۸) ارزیابی شده است که ضرایب همبستگی هر سوال با نمره کل مقیاس‌ها بین ۰/۳ و ۰/۸۷ بوده است. همچنین معروفی (۱۳۹۵) در تحقیق خود ضرایب پایایی این پرسشنامه را به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۴ گزارش کرده است. همچنین در پژوهش حاضر، ضریب پایایی بدست آمده برای انگیزش تحصیلی ۰/۸۸ است.

پرسشنامه خودکارآمدی تحصیلی مورگان و جینکز: پرسشنامه خودکارآمدی دانش‌آموز جینکز-مورگان (۱۹۹۹) دارای ۳۰ سوال است. گویه‌های این پرسشنامه با استفاده از مقیاس لیکرت چهار نقطه‌ای طراحی شده‌اند. جینکز-مورگان (۱۹۹۹) ضریب پایایی پرسشنامه را ۰/۸۲ گزارش کرده‌اند. به منظور بررسی روایی پرسشنامه خودکارآمدی تحصیلی مورگان و جینکز، از تحلیل عاملی بهره گرفتند و روایی آن را مورد تأیید قرار دادند. این محققان همبستگی گویه‌ها با نمره کل این پرسشنامه را در سطحی مطلوب و معنادار گزارش کرده‌اند. از آنجا که برای این پرسشنامه نقطه برش تعیین نشده است با توجه به پژوهش‌های صورت گرفته قبلی و همچنین مشورت با متخصصان در این پژوهش مقیاس خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان به سه طیف خودکارآمدی تحصیلی کم، خودکارآمدی تحصیلی متوسط و خودکارآمدی تحصیلی زیاد تقسیم‌بندی شد

این الگو برای دانش‌آموز فرصت‌هایی فراهم می‌کند تا ضمن مشارکت فعال در فرآیند یادگیری، به مفاهیم و مهارت‌های مورد نظر خود دست یابد و از این نظر انگیزش، رضایت خاطر و نگرش مثبت پیدا کند و به اعتماد به نفس و خودکارآمدی بالا برسد. همچنین الگوی ایفای نقش دانش‌آموزان را قادر می‌سازد که به کشف مسائل و بحث در مورد آنها، در موقعیتی غیرشخصی بپردازند. بدینسان، نمایش مذکور پاسخ‌های اصیل، نوعی، عاطفی و رفتاری دانش‌آموزان را فرا می‌خواند (جویس، ۲۰۱۳). براساس آنچه گفته شد، در این تحقیق سعی بر آن است که تأثیرات احتمالی آموزش ایفای نقش بر سازگاری اجتماعی، خودکارآمدی تحصیلی و انگیزه پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان مورد بررسی قرار گیرد.

روش پژوهش

روش پژوهش حاضر از نوع نیمه آزمایشی و با استفاده از پیش‌آزمون و پس‌آزمون با گروه کنترل بود.

جامعه، نمونه و روش نمونه‌گیری: جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه دانش‌آموزان با اختلال یادگیری خاص شهر مراغه در سال تحصیلی ۹۸-۹۹ بود. نمونه پژوهش حاضر بر اساس نمونه‌گیری در دسترس از بین دانش‌آموزان دارای اختلال یادگیری خاص شهر مراغه انتخاب شدند. بر این اساس ۴۰ نفر به صورت تصادفی در دو گروه (۲۰ نفر در گروه آزمایش و ۲۰ نفر در گروه کنترل) قرار گرفتند. معیارهای ورود به پژوهش عبارت بودند از: ۱- داشتن اختلال یادگیری خاص ۲- تمایل به مشارکت در پژوهش و از ملاک‌های خروج عبارت بودند از: ۱- عدم مشارکت در جلسات آموزشی به مدت دو جلسه ۲- داشتن اختلالات روانپزشکی. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش تحلیل کوواریانس تک متغیره و چند متغیره استفاده شد. به منظور جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه‌های زیر استفاده شد:

پرسشنامه سازگاری اجتماعی کالیفرنیا: پرسشنامه سازگاری اجتماعی توسط هال و همکاران برای اندازه‌گیری سازگاری‌های مختلف زندگی ساخته شده و در سال ۱۹۵۲ مورد تجدیدنظر قرار گرفته است. این آزمون به منظور سنجش سازگاری‌های مختلف زندگی دارای دو قطب سازگاری شخصی و اجتماعی است که هر یک به طور جداگانه دارای ۹۰ سؤال دو گزینه‌ای از نوع بله و خیر است. برای نمره‌گذاری بر اساس کلید تصحیح آزمون به پاسخ‌های صحیح یک و به پاسخ‌های غلط صفر امتیاز داده می‌شود. روایی این آزمون به وسیله دو نیمه کردن با روش اسپیرمن براون، نشان می‌دهد

تدریس و ابزارهای کمک آموزشی برای هر دو گروه آزمودنی یکسان بود و تنها تفاوت دو گروه، در نوع روش آموزشی بود. برنامه جلسات آموزش (بر اساس طرح لويس، ۱۹۹۰) به طور خلاصه به شرح زیر بود:

جدول ۱. شرح مختصر برنامه آموزش ایفای نقش

جلسه	محتوای جلسه
مرحله اول:	تعیین موضوع و طرح مسأله، آشنایی و تبیین برنامه ایفای نقش
مرحله دوم:	انتخاب ایفاگران نقش و تعیین نقشهای آنان، آشنایی با بدن ما
مرحله سوم:	فراهم کردن امکانات و پردازش صحنه، آشنایی با منابع طبیعی و رنجیره غذایی
مرحله چهارم:	آماده کردن دانش آموزان برای مشاهده، آشنایی با محیط زیست
مرحله پنجم:	اجرای نمایش، آشنایی با حفاظت از منابع طبیعی
مرحله ششم:	بحث و ارزشیابی نمایش، آشنایی با آلودگی
مرحله هفتم:	اجرای مجدد نمایش، آشنایی با جمع بندی و ارزیابی و قدردانی
مرحله هشتم:	بحث و ارزشیابی مجدد
مرحله نهم:	تقسیم تجارب و تعمیم آنها

و کنترل در جدول ۲ ارائه شده است.

به منظور تحلیل داده‌های پژوهش حاضر، از تحلیل کوواریانس استفاده شده است. بدین منظور ابتدا مفروضه‌های آن مورد بررسی قرار گرفت. نتایج آزمون کالموگروف اسمیرنوف جهت نرمال بودن داده‌ها و آزمون لون برای تساوی واریانس دو گروه در پیش آزمون متغیرهای پژوهش مورد تایید قرار گرفت. همچنین به منظور بررسی فرض همگنی کوواریانس‌ها از آزمون ام باکس استفاده شد و نتایج نشان داد که مقدار ام باکس معنادار نیست و در نتیجه پیش فرض تفاوت بین کوواریانس‌ها برقرار است.

جدول ۳. نتایج تحلیل کوواریانس اثر آموزش الگوی ایفای نقش بر انگیزه تحصیلی دانش آموزان

منبع	متغیر وابسته	Eta	Sig	F	MS	Df	SS	نوع آزمون
گروه	بعد انگیزه درونی	۱۴۶۱/۴۱۹	۱	۱۴۶۱/۴۱۹	۹۷/۸۹۰	۰/۰۰۱	۰/۷۳۱	۱/۰۰۰
	بعد انگیزه بیرونی	۱۲۶/۵۴۶	۱	۱۲۶/۵۴۶	۱۶/۹۹۱	۰/۰۰۱	۰/۳۲۱	۰/۹۸۰
خطا	بعد انگیزه درونی	۵۳۷/۴۵۲	۳۶	۱۴/۹۲۹				
	بعد انگیزه بیرونی	۲۶۸/۰۹۸	۳۶	۷/۴۴۷				
کل	بعد انگیزه درونی	۱۶۸۸۲/۰۰۰	۴۰					
	بعد انگیزه بیرونی	۷۶۶۲/۰۰۰	۴۰					

به طوری که نمرات ۳۰-۶۰ نشان دهنده خودکارآمدی کم، نمرات ۶۱-۹۰ معرف خودکارآمدی تحصیلی متوسط و نمرات ۹۲-۱۲۰ نشان دهنده خودکارآمدی تحصیلی زیاد است. ضریب پایایی پرسشنامه در مطالعه کریم زاده (۱۳۸۵) برای کل پرسشنامه ۰/۷۶ به دست آمده است. همچنین در پژوهش حاضر، ضریب پایایی به دست آمده برای خودکارآمدی تحصیلی ۰/۹۰ است.

روش اجرا

قبل از اجرای مداخله آموزشی بر روی گروه آزمایشی پیش آزمون بر روی همه گروه‌های آزمایشی و کنترل اجرا گردید و نمره‌های پیش آزمون هر دو گروه در متغیرهای الگوهای سازگاری اجتماعی و انگیزه پیشرفت و خودکارآمد پنداری تحصیلی به دست آمد. سپس مداخله آزمایشی (آموزش ایفای نقش) به مدت ۷ جلسه ۵۰ دقیقه‌ای بر روی گروه آزمایشی در طی ۲ ماه اجرا گردید. در این پژوهش دانش آموزان هر گروه در هر هفته یک جلسه مطابق باروش آموزشی خود تحت آموزش قرار گرفتند. به عبارتی در گروه آزمایشی آموزش به روش ایفای نقش و در گروه کنترل آموزش به روش سنتی اجرا شد و در پایان ۷ جلسه آموزشی، پس آزمون بر روی هر دو گروه آزمایشی و کنترل اجرا گردید. محتوای آموزشی و زمان

یافته‌ها

در این قسمت ابتدا آماره‌های توصیفی مربوط به متغیرهای وابسته ارائه گردیده است. پس از آن نتایج آزمون مینی بر نرمال بودن و یکسانی واریانس توزیع نمرات جهت استفاده از آزمون‌های پارامتریک در مورد متغیرهای وابسته گزارش شده است. سپس نتایج تحلیل کوواریانس ارائه شده است.

جدول ۲. میانگین و انحراف معیار نمره متغیرهای پژوهش در دو گروه در پیش آزمون و پس آزمون

متغیر	مؤلفه	گروه	پیش آزمون		پس آزمون	
			SD	M	SD	M
انگیزه تحصیلی	درونی	آزمایشی	۲/۸۷	۶۸/۳۰	۲/۶۶	۴/۶۶
	کنترل	آزمایشی	۳/۴۰	۵۲/۴۰	۳/۳۹	۳/۳۹
بیرونی	آزمایشی	آزمایشی	۳/۱۳	۴۵/۰۰	۳/۱۲	۳/۱۲
	کنترل	آزمایشی	۲/۷۷	۴۲/۵۰	۲/۸۱	۲/۸۱
سازگاری اجتماعی	آزمایشی	آزمایشی	۲/۸۱	۶۹/۴۰	۲/۱۸	۲/۱۸
	کنترل	آزمایشی	۲/۱۶	۵۶/۱۵	۲/۲۵	۲/۲۵
خودکارآمدی تحصیلی	آزمایشی	آزمایشی	۲/۹۶	۷۶/۵۵	۳/۲۵	۳/۲۵
	کنترل	آزمایشی	۲/۷۷	۶۹/۹۰	۲/۷۸	۲/۷۸

میانگین و انحراف معیار مؤلفه‌های انگیزه تحصیلی، سازگاری اجتماعی و خودکارآمدی تحصیلی برای هر یک از دو گروه آزمایش

تفاوت‌های فردی در نمرات خودکارآمدی تحصیلی مربوط به تأثیر آموزش ایفای نقش است.

بحث و نتیجه‌گیری

هدف از این پژوهش بررسی اثربخشی روش آموزش ایفای نقش بر خودکارآمد پنداری تحصیلی، سازگاری اجتماعی و انگیزه تحصیلی در دانش‌آموزان دارای اختلال یادگیری خاص بود. یافته‌ها نشان داد با کنترل پیش‌آزمون، بین گروه‌های آزمایش و گواه از لحاظ خودکارآمدی تحصیلی، سازگاری تحصیلی و انگیزه تحصیلی تفاوت معناداری وجود دارد. به عبارت دیگر آموزش روش ایفای نقش باعث افزایش خودکارآمدی تحصیلی، سازگاری اجتماعی و انگیزه تحصیلی می‌شود. نتایج نشان داد که آموزش ایفای نقش بر سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان تأثیر دارد؛ به طوری که دانش‌آموزان گروه آزمایشی که تحت تأثیر آموزش ایفای نقش قرار گرفته بودند در مقایسه با گروه کنترل که تحت تأثیر آموزش رایج خود قرار داشتند، در پس‌آزمون سازگاری بالاتری کسب کرده بودند. نتایج این فرضیه با یافته‌های وانگ و همکاران (۲۰۱۸)،

کاظمی علی‌آباد (۱۳۹۷)، کرباسی (۱۳۹۷) همخوان است. در تبیین این یافته می‌توان گفت روش ایفای نقش به عنوان یک راهبرد آموزشی و پرورشی موجب تشویق و توسعه توانایی‌های فردی در قلمرو زندگی اجتماعی، مسئولیت‌پذیری و تقسیم کار و همکاری در فراگیران می‌شود. در واقع یکی از دلایل تأثیر آموزش ایفای نقش بر سازگاری دانش‌آموزان، وجود مهارت‌های اجتماعی است. این مهارت‌ها که در آموزش ایفای نقش به صورت تقویت جانشینی آموخته می‌شود، رفتارهای انطباقی یاد گرفته شده‌ای هستند که فرد را قادر می‌سازند تا با دیگران رابطه‌ای متقابل داشته باشد و از خود پاسخ‌های مثبت بروز دهد (احمدی و همکاران، ۱۳۸۸). همچنین فضای عاطفی-روانی موجود در محیط آموزش ایفای نقش، سبب تقویت مداوم این رفتارهای سازشی از طرف ایفاگران نقش و تماشاگران می‌شود. همچنین روش تدریس ایفای نقش به دلیل ساختاری انعطاف‌پذیری که دارد و به دلیل وجود بحث گروهی، مشارکت فعال، آزادی بیان و اندیشه در درون ساختار خود، به ارتقاء سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان از طریق رشد باورهای خودکارآمدی کمک می‌کند. بندورا (۲۰۰۵) در مورد اهمیت و تأثیر باورهای خودکارآمدی معتقد است که هیچ‌کدام از باورهای شناختی افراد به اندازه کارآمدی در مدیریت کارکردهای سازگارانه

همان‌طور که در جدول ۳ مشاهده می‌شود با کنترل پیش‌آزمون، بین دانش‌آموزان با اختلال یادگیری خاص گروه آزمایش و کنترل از لحاظ انگیزه درونی ($F=97/890, P=0/000$) و مؤلفه انگیزه بیرونی ($F=16/991, P=0/000$) تفاوت معناداری وجود دارد. به عبارت دیگر آموزش ایفای نقش با توجه به میانگین انگیزه تحصیلی درونی گروه آزمایش (۶۹/۴۰) نسبت به میانگین انگیزه درونی تحصیلی گروه گواه (۵۲/۴۰) موجب افزایش معنادار میانگین انگیزه تحصیلی درونی در گروه آزمایش شده است. میزان تأثیر یا تفاوت برابر با ۰/۳۲ است یعنی ۳۲ درصد تفاوت‌های فردی در نمرات میانگین انگیزه تحصیلی مربوط به تأثیر آموزش ایفای نقش است.

جدول ۴. نتایج تحلیل کواریانس اثر آموزش الگوی ایفای نقش بر سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان

شاخص	SS	Df	MS	F	Sig	Eta	توان آثاری
پیش‌آزمون	۲۰/۲۲۰	۱	۲۰/۲۲۰	۴/۴۷۷	۰/۰۴۱	۰/۱۰۸	۰/۵۴۰
گروه	۱۳۵۹/۹۷۱	۱	۱۳۵۹/۹۷۱	۳۰/۰۷۷	۰/۰۰۱	۰/۸۹۱	۱/۰۰۰
خطا	۱۶۷/۱۳۰	۳۷	۴/۵۱۷				
کل	۱۵۵۷/۱۰۰	۴۰					

همان‌طور که در جدول ۴ مشاهده می‌شود با کنترل پیش‌آزمون، بین دانش‌آموزان با اختلال یادگیری خاص گروه آزمایش و کنترل از لحاظ سازگاری اجتماعی تفاوت معناداری وجود دارد. به عبارت دیگر آموزش ایفای نقش با $F=30/077$ و $P=0/001$ توجه به میانگین سازگاری اجتماعی گروه آزمایش (۶۹/۴۰) نسبت به میانگین سازگاری اجتماعی گروه گواه (۵۶/۱۵) موجب افزایش معنادار سازگاری اجتماعی در گروه آزمایش شده است. میزان تأثیر یا تفاوت برابر با ۰/۹۰ است یعنی ۹۰ درصد تفاوت‌های فردی در نمرات سازگاری اجتماعی مربوط به تأثیر آموزش ایفای نقش است.

جدول ۵. نتایج تحلیل کواریانس اثر آموزش الگوی ایفای نقش بر خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان

شاخص	SS	Df	MS	F	Sig	Eta	توان آثاری
پیش‌آزمون	۸۹/۶۵۴	۱	۸۹/۶۵۴	۱۲/۸۰۳	۰/۰۰۱	۰/۲۵۷	۰/۹۳۶
گروه	۴۲۷/۵۹۹	۱	۴۲۷/۵۹۹	۶۱/۰۵۹	۰/۰۰۱	۰/۶۲۳	۱/۰۰۰
خطا	۲۵۹/۰۹۶	۳۷	۷/۰۰۳				
کل	۲۱۵۲۷/۰۰	۴۰					

همان‌طور که در جدول ۵ مشاهده می‌شود با کنترل پیش‌آزمون، بین دانش‌آموزان با اختلال یادگیری خاص گروه آزمایش و کنترل از لحاظ خودکارآمدی تحصیلی تفاوت معناداری وجود دارد ($F=61/06, P=0/001$). به عبارت دیگر آموزش ایفای نقش با توجه به میانگین خودکارآمدی تحصیلی گروه آزمایش (۷۶/۵۵) نسبت به میانگین خودکارآمدی تحصیلی گروه گواه (۶۹/۹۰) موجب افزایش معنادار خودکارآمدی تحصیلی در گروه آزمایش شده است. میزان تأثیر یا تفاوت برابر با ۰/۶۲ است یعنی ۶۲ درصد

قرار می‌دهند و در مواقع لزوم به انطباق و تغییر راهبردها اقدام می‌نمایند (سماوی و ابراهیمی، ۱۳۹۴).

همچنین نتایج پژوهش نشان داد که آموزش ایفای نقش بر بر انگیزه تحصیلی (درونی-بیرونی) دانش‌آموزان تأثیر دارد. در تبیین این یافته باید گفت که انگیزه عالی‌ترین شاهراه یادگیری است، هرچه انگیزه فرد برای آموختن و تحصیل علم بیشتر باشد، فعالیت و تلاش بیشتری برای رسیدن به هدف نهایی انجام خواهد داد. اگر یادگیرنده دارای انگیزه پیشرفت بالا باشد بیشتر به درس توجه می‌کند، تکالیف درسی را جلدی می‌گیرد و علاوه بر آن سعی می‌کند اطلاعاتی بیش از آنچه در کلاس به او می‌آموزد یاد بگیرد. در این بین انگیزش درونی مبتنی بر نیازهای ذاتی برای شایستگی و خودمختاری است و باعث می‌شود که انسان‌ها پیوسته در جستجو و تلاش برای غلبه بر چالش‌ها باشند و فعالیت‌های یادگیری همراه با خشنودی و رضایت درونی انجام می‌گیرد و بر خلاف آن در انگیزش بیرونی فرد فعالیت را به خاطر نفس عمل انجام نمی‌دهد، بلکه برای رسیدن به اهداف خود به عوامل بیرونی نظیر جوایز و پاداش‌های بیرونی بسنده می‌کند (شکولاکو، ۲۰۱۳).

دانش‌آموزانی که از درون و عامل‌های درونی برانگیخته می‌شوند در مقایسه با دانش‌آموزانی که با پاداش‌های بیرونی برانگیخته شده‌اند، پشتکار بیشتری و به طور عمیق درگیر فعالیت‌ها می‌شوند و پیامدهای تحصیلی آن‌ها نسبت به گروه اولی بهتر است. همین‌طور ایفای نقش به دانش‌آموزان در بهره‌بردن از قوه استدلال، انگیزه بخشیدن به یادگیری، بهبود ارتباط، همکاری، مهارت‌های تفکر انتقادی و لذت بردن از یادگیری کمک می‌کند. فعالیت ایفای نقش به دانش‌آموزان انگیزه می‌بخشد تا در یادگیری عمیق درگیر شوند که نتیجه آن درک معنادار مواد درسی و محتوای است. در واقع روش تدریس ایفای نقش موجب افزایش رغبت، علاقه و انگیزه دانش‌آموزان برای یادگیری می‌شود؛ زیرا در این روش کلاس از حالت خشک و معمول خود خارج می‌شود و به یک صحنه تفریحی تبدیل می‌شود و طراوت ذهنی خاصی بین دانش‌آموزان ایجاد می‌شود که در یادگیری بسیار مؤثر و با اهمیت است (مورالس، ۲۰۱۳). در این روش مشارکت و فعالیت و تعامل دانش‌آموزان با یکدیگر در فرآیند تدریس افزایش می‌یابد، هر چه فعالیت و مشارکت دانش‌آموزان در کلاس بیشتر باشد، یادگیری آنان بیشتر و به تبع از انگیزه درونی بالاتری برخوردار خواهند بود. از آن‌جا که در این روش دانش‌آموزان خود نقش‌های مورد نظر را انتخاب می‌کنند و بر اساس وظایف محوله به ایفای نقش می‌پردازند، شور و شوق فراوانی برای انجام دادن آن از خود نشان می‌دهند

فردی-اجتماعی و در برخورد با مشکلات و شرایط استرس‌زا اساسی نیستند. (وانگ، ۲۰۱۸) نیز معتقد است که احساس خوداطمینانی و کارآمدی، انگیزه دانش‌آموزان را برای درگیری با تکالیف رشدی، شرایط نامطلوب موجود و چالش‌های آینده ترغیب می‌کنند. دانش‌آموزان با خودباوری بالا در عملکرد، پرنرزی نمایان می‌شوند و باور دارند که می‌توانند بر مشکلات و چالش‌های پیش‌روی غلبه کنند. چنین باوری به توانایی‌های شخصی در برخورد با محرک‌های استرس‌زای محیطی، با کارکردهای سازگارانه همراه است (نریمانی و همکاران، ۱۳۹۹).

همچنین نتایج نشان داد که آموزش ایفای نقش بر خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان تأثیر دارد؛ به طوری که دانش‌آموزان گروه آزمایشی که تحت تأثیر آموزش ایفای نقش قرار گرفته بودند، در مقایسه با گروه کنترل که تحت تأثیر آموزش رایج خود قرار داشتند، در پس‌آزمون میانگین خودکارآمدی تحصیلی بالاتری نشان دادند. این نتیجه با یافته‌های چانگ (۲۰۱۴) همخوان است. در تبیین این یافته بندورا (۱۹۷۷) معتقد است که باورهای خودکارآمدی مهم‌ترین عامل در تبیین رفتارهای انسانی هستند و کلید اصلی فعالیت‌های وی محسوب می‌شوند. این باورها در جنبه‌های مختلف زندگی نقش مهمی دارند و یکی از مهم‌ترین جنبه‌ها و حوزه‌هایی که موفقیت در آن تا حد زیادی منوط به داشتن خودکارآمدی بالا است، حوزه تحصیلی است. باورهای خودکارآمدی نقش مهمی در رشد انگیزش درونی دارند. این نیروی درونی وقتی رشد می‌یابد که تمایل برای دستیابی به این معیارها در فرد ایجاد شود و در صورت کسب نتیجه فرد به خود سنجی دست پیدا می‌کند. در نهایت انگیزه درونی موجب تلاش‌های فرد در طولانی مدت و بدون حضور پاداش‌های محیطی می‌شود (یارباری، کدیور و میرزاخانی، ۱۳۸۷). افرادی که خودکارآمدی بالایی دارند در جهت سازماندهی و اجرای فعالیت‌های تحصیلی، انواع طرح‌های عملکرد تحصیلی را مورد قضاوت قرار می‌دهند. بنابراین، بدیهی است که فردی با خودکارآمدی تحصیلی بالا از عملکرد تحصیلی و انگیزش بالایی برخوردار باشد. دانش‌آموزانی که از سطح خودکارآمدی بالایی برخوردارند، نسبت به نتایج کار خود دیدگاه مثبتی دارند و خود را در امور تحصیلی و انجام تکالیف فردی، توانا و شایسته می‌دانند و با اطمینان از توانایی‌شان در انجام مناسب تکالیف محوله وارد محیط آموزشی می‌شوند، تلاش و پشتکار بیشتری از خود نشان می‌دهند، اعتماد بیشتری به موفقیت در عملکرد خود دارند و به طور مرتب میزان پیشرفت خود را در رابطه با اهداف مورد نظر بازبینی

برای ترغیب نهادهای تربیتی جامعه، جهت برنامه‌ریزی برای ارتقای سازگاری اجتماعی از طریق بهبود خودکارآمدی و انگیزه پیشرفت دانش‌آموزان مؤثر واقع شود. همچنین انجام این پژوهش و به دنبال آن یافته‌های مرتبط با آن می‌تواند به عنوان یک منبع و پیشینه پژوهش، اطلاعات مهمی درباره انگیزش، کارآمدی، سازگاری برای محققان، مربیان، مشاوران و دست‌اندرکاران تعلیم و تربیت در برداشته باشد. بنابراین، در یک نتیجه‌گیری کلی می‌توان گفت که استفاده از روش آموزشی ایفای نقش می‌تواند به دانش‌آموزان در جهت رشد و افزایش انگیزه تحصیلی و خودکارآمدی در جهت سازگاری و برخورد مؤثر با چالش‌ها و تهدیدهای زندگی واقعی، کمک فراوانی نماید.

هر پژوهشی دارای محدودیت‌هایی است. از جمله محدودیت‌های این پژوهش می‌توان گفت به علت محدود بودن جامعه آماری و انجام آن بر روی دانش‌آموزان پسر، در تعمیم یافته‌ها باید جانب احتیاط رعایت شود. محدودیت دیگر این است که صرفاً تأثیر روش تدریس ایفای نقش بر انگیزه، خودکارآمدی تحصیلی و سازگاری دانش‌آموزان مورد مطالعه قرار گرفته است و بسیاری از عوامل مؤثر بر متغیرهای پژوهش مورد مطالعه قرار نگرفته است. همچنین فقدان دوره پیگیری ارزیابی تداوم اثر آموزش ایفای نقش نیز از جمله محدودیت‌های دیگر پژوهش است. به این منظور با توجه به اینکه جامعه آماری پژوهش حاضر محدود به دانش‌آموزان پسر دوره ابتدایی بود؛ بنابراین، توصیه می‌شود پژوهش‌های مشابه‌ای در دیگر مقاطع و به‌ویژه در دانش‌آموزان دختر انجام شود. همچنین پیشنهاد می‌گردد در پژوهش‌های آتی پژوهش مشابه با فاصله‌های زمانی متفاوت جهت پایداری اثر آموزش ایفای نقش انجام شود.

ملاحظات اخلاقی

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

اصول اخلاقی تماماً در این پژوهش رعایت شده است. شرکت‌کنندگان اجازه داشتند هر زمان که مایل بودند از پژوهش خارج شوند. اطلاعات کلیه پژوهشگران محرمانه نگه داشته شد.

حامی مالی

این تحقیق هیچگونه حمایت مالی از سازمان‌ها و یا شرکت‌های دولتی یا خصوصی دریافت نکرده است.

مشارکت نویسندگان

کلیه امور پژوهش به عهده نویسنده بوده است.

تعارض منافع

این پژوهش هیچگونه تعارض منافع ندارد.

(نریمانی و همکاران، ۱۳۹۴). به دلیل علاقمندی دانش‌آموزان به عمل و اجرای نقش اغلب فراموش می‌شود که ایفای نقش خود بستری برای توسعه محتوای آموزشی است. اجرای مراحل این الگو هدف نیست، بلکه هدف کمک به دانش‌آموزان در نمایش ارزش‌ها، احساسات، نگرش‌ها و راه حل مسایل و سپس بررسی آنها توسط معلم است. در روش ایفای نقش فراگیران با عملیات نمایش و ایفاگران نقش ارتباط عاطفی برقرار می‌کنند، با هیجان نمایش را پی می‌گیرند و خود را در صحنه احساس می‌کنند. چون در روش ایفای نقش مجموعه قوای حسی فراگیران فعال می‌شوند، یادگیری تسریع می‌شود و به تبع، انگیزه آنان افزایش خواهد یافت. به عبارتی فعالیت ایفای نقش به دانش‌آموزان انگیزه می‌بخشد تا در یادگیری عمیق درگیر شوند که نتیجه آن درک معنادار مواد درسی و محتوا است. ایفای نقش به صورت ضمنی طرفدار موقعیت یادگیری مبتنی بر تجربه است که محتوای آموزشی آن اکنون و همین‌جا تهیه می‌شود و بنا به فرض این الگو می‌توان قیاس‌های درستی از موقعیت‌های دارای مسأله در زندگی واقعی خلق کرد و دانش‌آموزان می‌توانند از طریق نمونه‌گیری از زندگی واقعی و خلق مجدد آن به ایفای نقش بپردازند.

یافته‌های پژوهش نشان داد که روش آموزش ایفای نقش میزان خودکارآمدی تحصیلی، انگیزه پیشرفت و سازگاری دانش‌آموزان را افزایش می‌دهد. روش ایفای نقش به دلیل ظاهر نمایشی و سرگرم‌کننده‌ای که دارد می‌تواند موجبات بهبود و تقویت مهارت‌های اجتماعی، گروهی و عملی را فراهم سازد. همین‌طور ابراز احساسات و انعکاس نگرش‌ها در موقعیت‌های مختلف اجتماعی از عواملی است که در ابراز وجود و سازگاری افراد تأثیرگذار است. افرادی که به ابراز احساسات، افکار و نظرات خود و دیگران توجه دارند در حضور جمع کمتر مضطرب و ناراحت می‌شوند و سازگاری اجتماعی بهتری دارند. ایفای نقش موجبات بروز این شرایط را در فراگیران فراهم می‌کند. به عبارت دیگر به دلیل اثرات آموزشی روش ایفای نقش نظیر تحلیل ارزش‌ها و رفتار فردی، ایجاد رهیافت‌هایی برای حل مسائل فردی و بین فردی، رشد همدلی نسبت به دیگران و اثرات پرورشی این الگو مانند کسب اطلاعات درباره ارزش‌ها و مسائل اجتماعی و ابراز وجود، می‌توان نتیجه گرفت که الگوی ایفای نقش برای آموزش مفید است. نتایج تحقیق حاضرین امکان را به مشاوران تحصیلی می‌دهد که عوامل آموزشی و فردی مرتبط با انگیزش، خودکارآمدی و سازگاری‌های لازم در برخورد با موانع و چالش‌های تحصیلی دانش‌آموزان را شناسایی کرده و با نگاه دقیق‌تر وارد رابطه مشاوره‌ای گردند. از سویی یافته‌های پژوهش‌هایی از نوع پژوهش حاضر می‌تواند

منابع

- شهرکی پور، ح و شیرمحمدی، ر. (۱۳۹۳). بررسی آموزش مهارت‌های زندگی بر میزان سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان پایه ششم شهر شوشتر. فصلنامه پژوهش اجتماعی، (۳)۲، ۲۲-۳۵.
<https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=215519>
- کارشکی، ح، مؤمنی م و قریشی، ب. (۱۳۹۳). مقایسه انگیزش تحصیلی و کیفیت زندگی دانش‌آموزان پسر مشمول ارزشیابی توصیفی با ارزشیابی سنتی. پژوهش در برنامه ریزی درسی، (۳)۲، ۳۳-۳۵.
http://jsr-e.khuisf.ac.ir/article_534319.html
- کاظمی علی‌آباد، ز. (۱۳۹۷). بررسی تاثیر آموزش روش ایفای نقش بر حرمت خود و سازش یافتگی دانش‌آموزان. مجله سلامت روان کودکان، (۱)۵، ۱۰۵-۱۱۶.
<http://childmentalhealth.ir/article-1-316-fa.html>
- یاریاری، ف، کدیور، پ و میرزاخانی، م. (۱۳۹۲). بررسی تاثیر روش تدریس مشارکتی بر عزت نفس، مهارت‌های اجتماعی و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان دبیرستان. فصلنامه علمی پژوهشی روانشناسی دانشگاه تبریز، (۱۰)۳، ۱۵۴-۱۶۶.
https://psychologyj.tabrizu.ac.ir/article_4342.html
- کرباسی، ف، خطیبان، م و سلطانیان، ع. ر. (۱۳۹۷). تاثیر آموزش مهارت‌های ارتباط با بیمار به روش ایفای نقش بر خودکارآمدی دانشجویان پرستاری. مجله مراقبت پرستاری و مامایی ابن‌سینا، (۶)۲۶، ۳۶۵-۳۵۷.
[DOI.org/10.30699/sjnhmf.26.6.357]
- محرم‌زاده، م، پاشائی، م و نقوی، ل. (۱۳۹۸). مقایسه سرمایه روانشناختی، سازگاری اجتماعی و سبک‌های عاطفی در دانش‌آموزان ورزشکار (فردی و گروهی) و غیرورزشکار. روانشناسی مدرسه، (۳)۸، ۱۵۵-۱۶۸.
http://jisp.uma.ac.ir/article_847_f536ea95a75dd3bd860d382f8101a361.pdf
- معروفی، ز. (۱۳۹۵). بررسی ارتباط برنامه درسی پنهان با سازگاری اجتماعی و انگیزه پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان دختر رشته انسانی پایه دوم متوسطه نظری. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه علامه طباطبائی نریمانی، م و هدایت، س. (۱۳۹۹). اثربخشی آموزش گروهی مبتنی بر نظریه امید اسنادی بر میزان ثبات قدم و خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان. مجله روانشناسی و روانپزشکی شناخت، (۳) ۷، ۱۱۲-۱۲۳.
[DOI:10.52547/shenakht.7.3.112]
- نریمانی، م، محمد امینی، ر، زاهد، ع و ابوالقاسمی، ع. (۱۳۹۴). مقایسه اثربخشی آموزش راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و حل مسئله بر انگیزش تحصیلی دانش‌آموزان اهمالکار. مجله روان شناسی مدرسه، (۱)۴، ۱۳۹-۱۵۵.
http://jisp.uma.ac.ir/article_290.html
- احدی، ب، میرزایی، پ، نریمانی، م و ابوالقاسمی، ع. (۱۳۸۸). تاثیر آموزش حل مسئله اجتماعی بر سازگاری اجتماعی و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان کمره. فصلنامه کودکان استثنایی، (۳) ۹، ۱۹۳-۲۰۲.
<http://joec.ir/article-1-307-fa.html>
- اکبری، ت. (۱۳۹۹). بررسی سواد اطلاعاتی و یادگیری خودراهبر در پیش‌بینی انگیزش تحصیلی دانش‌آموزان. روانشناسی مدرسه، (۴)۹، ۷۴-۸۵.
http://jisp.uma.ac.ir/article_1293_0a332642e5b53f60230d9205a5085d20.pdf
- آذین، ا و موسوی، س. م. (۱۳۹۴). بررسی نقش عوامل آموزشگاهی بر سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان مقطع متوسطه شهرستان فریدونشهر، جامعه شناسی کاربردی، (۲۲)۱، ۱۸۳-۲۰۰.
<https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=131144>
- بحرانی، م. (۱۳۸۸). بررسی روایی و پایایی مقیاس انگیزش. مطالعات روانشناختی، (۱)۵، ۷۲-۵۱.
[DOI:10.22051/psy.2009.1591]
- بحرانی، م. (۱۳۹۰). بررسی رابطه انگیزش تحصیلی و وضعیت اقتصادی دانش‌آموزان استان فارس. نشریه روانشناسی و علوم تربیتی، (۳)۷، ۵۴-۷۰.
https://jep.atu.ac.ir/article_2440.html
- حاجیان، ر. (۱۳۹۷). تاثیر تفکر انتقادی بر خودکارآمدی تحصیلی و خود تنظیمی تحصیلی دانشجویان. پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه اراک، دانشکده ادبیات و علوم انسانی.
- خدایاری فرد، م، رحیمی نژاد، ع و عابدینی، ی. (۱۳۸۶). بررسی عوامل مؤثر بر سازگاری اجتماعی دانشجویان شاهد و غیر شاهد، مجله علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز، (۳) ۲۶، ۲۵-۴۱.
<https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=82317>
- داداش‌زاده کله سر، ر، نریمانی، م و رضایی‌راد، م. (۱۴۰۰). نقش تاب‌آوری، تنظیم هیجان و خودکارآمدی در پیش‌بینی فرسودگی تحصیلی دانش‌آموزان دختر در مدارس متوسطه دوم شهرازدیبل. روانشناسی مدرسه، (۱)۱۰، ۸۶-۱۰۳.
http://jisp.uma.ac.ir/article_1139_1e54b36ed688dd5a19481f6b1bb98684.pdf
- داوری، م، غلامعلی لویسانی، م و اژه‌ای، ج. (۱۳۹۱). رابطه بین کمال‌گرایی و خودکارآمدی تحصیلی با اهداف پیشرفت دانش‌آموزان. مجله روان شناسی، (۶۳) ۳، ۲۶۶-۲۸۱.
<https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=208658>
- سماوی، س. ع، ابراهیمی، ک و جاودان، م. (۱۳۹۵). بررسی رابطه درگیرهای تحصیلی، خودکارآمدی و انگیزش تحصیلی با پیشرفت تحصیلی در دانش‌آموزان دبیرستانی بندرعباس. راهبردهای شناختی در یادگیری، (۷)۴، ۷۱-۹۲.
https://asj.basu.ac.ir/article_1654.html

- Bissoli, M. (2014). Development of Children's Personality: The role of early childhood education. *Psicol Estud*, 19(4), 587-597. [DOI: 10.1590/1413-73722163602]
- Chen, K. (2006). Social skill Intervention for student with emotional behavioral disorders: A literature Review from the American Perspective. *Educational Research and Review*, 1(3), 143-149. https://academicjournals.org/article/article1379596669_Kaili.pdf
- Chung, T. S. (2012). Tabletop role-playing game and creativity. *Journal of Thinking Skills and Creativity*, 8(1), 56-71. [DOI: 10.1016/j.tsc.2012.06.002]
- Clark, M. H., & Schroth, C. A. (2013), Examining Relationships between Academic Motivation and Personality among College Students, *Journal of Learning and Individual Differences*, 20(1), 19-24. [DOI:10.1016/j.lindif.2009.10.002]
- Dadashzadeh, R., Narimani, M., & Rezaei rad, M. (2021). The role of resilience, emotional regulation and self-efficacy in predicting academic burnout of female students in senior high schools of Ardabil, *Journal of school psychology*, 10(1), 207-216. http://jssp.uma.ac.ir/article_1139_1e54b36ed688dd5a19481f6b1bb98684.pdf
- Davari, M., Lavasani, G. A., & Ejei, J. (2013). The relationship between perfectionism and academic self-efficacy with students' achievement goals, 16 (63), 266-281. (Persian) <https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=208658>
- Dogan, U. (2015). Student Engagement, Academic Self efficacy, and Academic achievement goals, and adjustment in middle school. Learning and Instruction. *Anthropologist*, 20(3), 553-561. [DOI:10.1080/09720073.2015.11891759]
- Ganai, M. Y., & Mir, M. A. (2013). A comparative study of adjustment academic achievement of college students. *Journal of Educational Research and Essays*, 1(1), 5-8. <http://www.sciepub.com/reference/134981>
- Hajian, R. (2019). The effect of critical thinking on students' academic self-efficacy and self-regulation. Master Thesis. Arak University, Faculty of Literature and Humanities

References

- Ahadi, B., Mirzaee, P., Narimani, M., & Abolghasemi, A. (2009). The Effect of Training Social Problem-solving Strategies on Social Adjustment and Academic Performance among Secondary Shy students. *Journal of exceptional children*, 9 (3), 193-202. (Persian). <http://joec.ir/article-1-307-fa.html>
- Akbari, T. (2021). Investigating the Role of Information Literacy and Self- directed Learning in Predicting Students' Academic Motivatiin. *Journal of school psychology*, 9(4), 74-85. <https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=131144>
- Akin, A., & Kurbanoglu, I. N. (2011). The relationships between math anxiety, math attitudes, and self-efficacy: A structural equation model. *Studia Psychologica*, 53(3), 263-273. <https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=131144>
- Altun, F., & Yazici, H. (2010). Learning styles of the gifted students in Turkey. *Procedia Social and Behavioral Science*, 9, 198-202. [DOI:10.1016/j.sbspro.2010.12.136]
- Azin, A., & Mousavi, S. M. (2016). Investigating the role of school factors on social adjustment of high school students in Fereydunshahr, *Applied Sociology*, 1 (22), 200-183. (Persian) [DOI: 20.1001.1.20085745.1390.22.1.9.5]
- Bahrani, M. (2009). The study of validity and reliability of Harter's scale of educational motivation. *Journal of Psychological Studies*, 5(1), 51-72. [DOI.org/10.22051/psy.2009.1591]
- Bahrani, M. (2011). A study of the relationship between academic motivation and economic status of students in Fars province. *Journal of Psychology and Educational Sciences*, 7 (3), 70-54 (Persian) https://jep.atu.ac.ir/article_2440.html
- Bandura, A. (2005). The Primacy of self-regulation in health promotion transformative mainstream. *Applied Psychology and International Review*, 54(2), 245-254. [DOI:10.1111/j.1464-0597.2005.00208.x]

- Marufi, Z. (2017). *Investigating the relationship between hidden curriculum and social adjustment and motivation for academic achievement of female students in the second grade of theoretical high school*. Master Thesis. Allameh Tabatabaei University (Persian)
- Moharamzadeh, M., Pashaei, M., & Naghavi, L. (2019). Comparing psychological capital, social adjustment and emotional styles in athletic students (individual and group) and non-athletes. *Journal of school psychology*, 8(3), 187-198. http://jssp.uma.ac.ir/article_847_f536ea95a75dd3bd860d382f8101a361.pdf
- Mohammadipour, M., & Rahmati, F. (2016). The predictive role of social adjustment, academic procrastination and academic hope in the high school students' academic burnout. *Interdisciplinary Journal of Education*, 1(1), 35-45. <https://iranjournals.nlai.ir/handle/123456789/630882>
- Morales, R. (2013). *Empowering your pupils through role-play*. New York: Routledge. ISBN-13: 978- 0415447089
- Masten, A. S., & Tellegen, A. (2012). Resilience in developmental psychopathology: Contributions of the Project Competence Longitudinal Study. *Development and Psychopathology*, 24, 345-361. doi:10.1017/S095457941200003X
- Narimani M., & Hedayat S. (2020). The impact of group education on students' grit and educational self-efficacy based on Snyder's hope theory. *Shenakht Journal of Psychology and Psychiatry*, 7 (3), 112-123 (Persian) [DOI: 10.52547/shenakht.7.3.112]
- Narimani, M., Mohammad Amini, R., Zahed A., & Abolghasemi, A. (2016). Comparison of the effectiveness of teaching self-regulated and problem-solving learning strategies on the academic motivation of procrastinating students. *Journal of School Psychology*, 4 (1), 139-155. (Persian) http://jssp.uma.ac.ir/article_290.html
- Samavi, S. A., Ebrahimi, K., & Javedan, M. (2017). Relationship between Academic Engagements, Self-efficacy and Academic Motivation with Academic Achievement among High School Students in Bandar Abbas. *Quarterly journal of cognitive strategies in learning*, 4(7), 71-92.
- Jinks, J., & Morgan, V. (1999). Children's perceived academic self-efficacy: An inventory scale. *The Clearing House*, 72(4), 224-230. <https://www.rand.org/education-and-labor/projects/assessments/tool/1999/morgan-jinks-student-efficacy-scale-mjse.html>
- Joyce, B., Weil, M., & Calhoun, E. (2013). *Models of teaching* (7th ed.). Pearson Education. Inc. [https://www.scirp.org/\(S\(vtj3fa45qm1ean45vfffz55\)\)/reference/ReferencesPapers.aspx?ReferenceID=1656383](https://www.scirp.org/(S(vtj3fa45qm1ean45vfffz55))/reference/ReferencesPapers.aspx?ReferenceID=1656383)
- Kadivar, P., & Mirzakhani, M. (2014). The effect of participatory teaching methods on self-esteem, social skills and academic performance of high school students. *Journal of Psychology*, University of Tabriz, 3(10), 166-154. (Persian) https://psychologyj.tabrizu.ac.ir/article_4342.html
- Karbasi, F., khatiban, M., & Soltanian, A. (2019). The Effects of Teaching the Communication Skills to Patients through Role-Playing Method on Nursing Students' Self-Efficacy. *Avicenna Journal of Nursing Midwifery Care*, 26 (6), 357-365. [Doi: 10.30699/sjnhmf.26.6.357]
- Karshki, H., Mo'meni, M. H., & Qureshi, B. (2015). Comparison of academic motivation and quality of life of male students subject to descriptive evaluation with traditional evaluation. *Research in Curriculum Planning*, 2 (3), 35-33. (Persian) http://jsr-e.khuisf.ac.ir/article_534319.html
- Kazemi Aliabad, Z., & Khosrojauid, M. (2018). Effect of role-playing on self-esteem and adjustment of students. *Journal of Child Mental Health*, (5)1, 116-105. (Persian) <http://childmentalhealth.ir/article-1-316-fa.html>
- Khodayari Fard, M., Rahiminejad, A., & Abedini, Y. (2007) Investigating the effective factors of social adjustment of control and non-control students, *Journal of Social Sciences and Humanities*, 26(3), 41-25 (Persian) <https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=82317>
- Lerner, J. W. (2012). *Children with Learning Disabilities Theories Diagnosis and Teaching Strategies*. Boston: Houghton Mifflin. ISBN-13. <https://www.amazon.com/Children-Learning-Disabilities-Diagnosis-Strategies/dp/0395204747>

https://asj.basu.ac.ir/article_1654.html

- Shahrakipour, H., & Shirmohammadi, R. (2015). A study of life skills training on the level of social adjustment of sixth grade students in Shushtar. *Social Research Quarterly*, (3) 2, 35-22 (Persian)
<https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=215519>
- Shkullaku, R. (2013). The relationship between self-efficacy and academic performance in the context of gender among Albanian students. *European Academic Research*, 1(4), 467-478
[https://www.scirp.org/\(S\(i43dyn45teexjx455qlt3d2q\)\)/reference/referencespapers.aspx?referenceid=2630491](https://www.scirp.org/(S(i43dyn45teexjx455qlt3d2q))/reference/referencespapers.aspx?referenceid=2630491)
- Wang, C., Shim, S. S., & Wolters, Ch. A. (2017). Achievement goals, motivational self-talk and academic engagement among Chinese students. *Asia Pacific Education Review*, 18, 295-307. [DOI: 10.1007/s12564-017-9495-4]
- Wang, N., Roach, D J., Pusateri, KB. (2019). Associations Between Parents' and Young Adults' Face-to-Face and Technologically Mediated Communication Competence: The Role of Family Communication Patterns. *Communication Research*, 12, 28-49. [DOI:10.1177%2F0093650217750972]
- Whitted, K. (2015). Understanding how social and emotional skill deficits contribute to school failure. *Journal of Preventing School Failure*, 55(1), 10-16.
[DOI: 10.1080/10459880903286755]
- Yeganeh-Shamami, L (2015). The effectiveness of group communication skill training on the adjustment and empathy of students. *Journal of Behavioral Sciences*, 9(2), 129-138. (Persian).
http://www.behavsci.ir/article_67913.html